

процесу забезпечення. Підручник / За ред. професора Б.Кравченка. – К. : «Кондор», 2002. – 302с.

3. Ліпкан В.А. Національна безпека України. – Навчальний посібник. – Кондор. – 2008. – 552 с.

УДК 332.012.324.336.712(477)

Бабіна Н.О., к.е.н., доцент
Натрошвілі Г.Р., к.е.н.
Київський національний університет
технологій та дизайну

ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА ВІТЧИЗНЯНИХ ФІНАНСОВИХ УСТАНОВ

Ефективне управління економічною безпекою – це завдання, яке гостро стоїть перед банківськими та іншими фінансовими установами в сучасних умовах функціонування економіки країни, оскільки банківська система України виявилась особливо чутливою до економічної і політичної нестабільності.

Останніми роками зберігається тенденція зниження кількості вітчизняних фінансових установ, в першу чергу банків. Аналіз динаміки професійних учасників фінансового ринку України дозволяє зробити висновок про існування проблеми забезпечення їх економічної безпеки.

Функціонування вітчизняних ринків фінансових послуг відбувається в несприятливому середовищі, що не дає можливості ефективно протидіяти негативному впливу внутрішніх та зовнішніх загроз і небезпек.

Незважаючи на те, що банківська безпека, як складова фінансової безпеки країни, визнана на державному рівні, усвідомлення необхідності управління економічною безпекою серед власників, менеджерів та інших стейкхолдерів банків нині перебуває на критично низькому рівні.

Під управлінням економічною безпекою фінансових установ пропонуємо розуміти процес планування й організації комплексної системи економічної безпеки, забезпечення її усіма необхідними для виконання її функцій видами ресурсів і контроль рівня економічної безпеки, якого вдалося досягти у

результаті функціонування такої системи.

Для того, щоб банківські та інші фінансові установи отримали шанс вступити у конкурентну боротьбу за реалізацію інтересів споживачів фінансових послуг із закордонними, в першу чергу, європейськими фінансовими посередниками, їм необхідно забезпечити високий рівень економічної безпеки.

При розробці механізму управління системою економічної безпеки для різних видів фінансових установ треба урахувати їх функціональні особливості.

Для коректної організації процесу менеджменту економічної безпеки фінансових посередників необхідно звернути увагу на моделі, підходи та механізм забезпечення економічної безпеки фінансових установ.

На даний момент для використання фінансовими установами доступними є дві моделі системи економічної безпеки: фрагментарна та комплексна. Кожна з них має свої позитивні та негативні риси. Зважаючи на це, на практиці фрагментарну модель обирають невеликі фінансові компанії, кредитні спілки, інфестиційні фонди. В свою чергу, великі фінансові посередники, що реалізують велику кількість фінансових послуг і продуктів, обирають комплексну модель побудови системи економічної безпеки.

Можна виокремити три основні підходи для забезпечення економічної безпеки фінансових установ: пріоритет забезпечення безпеки, залишкове фінансування та бюджетування. В залежності від фінансових та ресурсних можливостей, пріоритетів, розміру і типу установи обирається найоптимальніший підхід для даного підприємства.

На практиці можуть бути використані такі підходи до менеджменту економічної безпеки: загрозо орієнтовний, клієнто орієнтовний (рекомендований для неприбуткових типів фінансових установ), прибутково орієнтований, репутаційно-імеджевий.

Що стосується механізму забезпечення економічної безпеки фінансових установ можна виокремити наступні: самозабезпечення, передача функцій

забезпечення безпеки на аутсорсинг та змішаний.

У залежності від того, для якого виду фінансового посередника проводиться розробка механізму управління системою економічної безпеки, підходи до його формування мають адаптуватись до специфіки його діяльності.

Управління економічною безпекою фінансових установ має здійснюватися з урахуванням типу установи, розміру, наявності відповідного персоналу, фінансового, інформаційного і матеріального ресурсів. Управління безпекою відповідно до принципів, підходів, моделей дозволить стабілізувати стан внутрішнього фінансового ринку, що є одним із завдань регулювання фінансової безпеки держави у найближчій перспективі.

Література

1. Барилюк М. Р. Методичний підхід до формування організаційно-економічного забезпечення управління фінансовою безпекою комерційного банку // М. Р. Барилюк / Бізнес-інформ. – 2017. – № 6. – с. 191-200.

2. Black S. E. Learning to Take Risks? The Effect of Education on Risk-Taking in Financial Markets // S. E. Black, P. J. Devereux, P. Lundborg, K. Majlesi / Review of Finance. – 2018, № 22/3, pp. 951-975.

3. D'yakonova I. Improvement of the Enterprise Economic Security Management in Global Environment // I. D'yakonova, A. Nikitina, N. Gurvits / Geopolitics under Globalization. – 2018, № 2(1), pp. 19-26.

4. Raczkowski K. The Economic Security of Business Transactions // K. Raczkowski, F. Schneider / Chartridge Books Oxford. – 2013, 458.

5. The National Bank of Ukraine. Banking system indicators, 2018 // Режим доступу : [https://bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id= 34661442&cat_id= 34798593](https://bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=34661442&cat_id=34798593).